

224

ΙΠΠΑΡΧΟΣ ἢ ΦΙΛΟΚΕΡΔΗΣ

St. II
p. 225

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΕΤΑΙΡΟΣ

- a ΣΩ. Τί γὰρ τὸ φιλοκερδές; τί ποτέ ἐστιν, καὶ τίνες οἱ φιλοκερδεῖς;
- ΕΤ. Ἐμοὶ μὲν δοκοῦσιν οἱ ἂν κερδαίνειν ἀξιῶσιν ἀπὸ τῶν μηδενὸς ἀξίων.
- 5 ΣΩ. Πότερον οὖν σοι δοκοῦσιν γινώσκοντες ὅτι οὐδενὸς ἐστιν ἄξια, ἢ ἀγνοοῦντες; εἰ γὰρ ἀγνοοῦντες, ἀνοήτους λέγεις τοὺς φιλοκερδεῖς.
- ΕΤ. Ἄλλ' οὐκ ἀνοήτους λέγω, ἀλλὰ πανούργους καὶ
- b πονηροὺς καὶ ἥττους τοῦ κέρδους, γινώσκοντας ὅτι οὐδενὸς ἄξιά ἐστιν ἀφ' ὧν τολμῶσι κερδαίνειν, ὅμως τολμᾶν φιλοκερδεῖν δι' ἀναισχυντίαν.
- ΣΩ. Ἄρ' οὖν τοιόνδε λέγεις τὸν φιλοκερδῆ, οἷον ἐὰν
- 5 φυτεύων γεωργὸς ἀνὴρ καὶ γινώσκων ὅτι οὐδενὸς ἄξιον τὸ φυτόν, ἀξιοῖ ἀπὸ τούτου ἐκτραφέντος κερδαίνειν; ἄρα τοιοῦτον αὐτὸν λέγεις;
- ΕΤ. Ἀπὸ παντὸς ὃ γε φιλοκερδής, ὧ Σώκρατες, οἶεται δεῖν κερδαίνειν.
- 10 ΣΩ. Μή μοι οὕτως εἰκῆ, ὥσπερ τι ἡδίκημένος ὑπό τινος,
- c ἀλλὰ προσέχων ἐμοὶ τὸν νοῦν ἀπόκριαι, ὥσπερ ἂν εἰ ἐξ ἀρχῆς πάλιν ἡρώτων· οὐχὶ ὁμολογεῖς τὸν φιλοκερδῆ ἐπιστήμονα εἶναι περὶ τῆς ἀξίας τούτου ὅθεν κερδαίνειν ἀξιοῖ;

a 3 ἀξιῶσιν B : ἀξιώσουσιν T b 5 γεωργὸς T : γεωργικὸς B

ΕΤ. Ἐγωγε.

ΣΩ. Τίς οὖν ἐπιστήμων περὶ φυτῶν τῆς ἀξίας, ἐν ᾗ 5
ἀξια φυτευθῆναι καὶ ὥρα καὶ χώρα; ἵνα τι καὶ ἡμεῖς τῶν
σοφῶν ῥημάτων ἐμβάλωμεν, ὧν οἱ δεξιοὶ περὶ τὰς δίκας
καλλιεποῦνται.

ΕΤ. Ἐγὼ μὲν οἶμαι γεωργόν.

d

ΣΩ. Τὸ οὖν ἀξιοῦν κερδαίνειν ἄλλο τι λέγεις ἢ οἶσθαι
δεῖν κερδαίνειν;

ΕΤ. Τοῦτο λέγω.

ΣΩ. Μὴ τοίνυν με ἐπιχείρει ἐξαπατᾶν, ἄνδρα πρεσβύ- 5
τερον ἤδη οὕτω νέος ὢν, ἀποκρωόμενος ὥσπερ νυδὴ ἃ οὐδ' 226
αὐτὸς οἶει, ἀλλ' ὡς ἀληθῶς εἶπέ· ἄρ' ἔστιν ὄντινα οἶει
γεωργικὸν ἄνδρα γιγνόμενον, καὶ γιγνώσκοντα ὅτι οὐδενὸς
ἀξιον φυτεύει τὸ φυτόν, οἶσθαι ἀπὸ τούτου κερδαίνειν;

ΕΤ. Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε.

5

ΣΩ. Τί δέ; ἵππικὸν ἄνδρα γιγνώσκοντα ὅτι οὐδενὸς
ἀξια σιτία τῷ ἵππῳ παρέχει, ἀγνοεῖν αὐτὸν οἶει ὅτι τὸν
ἵππον διαφθείρει;

ΕΤ. Οὐκ ἔγωγε.

ΣΩ. Οὐκ ἄρα οἶεται γε ἀπὸ τούτων κερδαίνειν τῶν b
σιτίων τῶν μηδενὸς ἀξίων.

ΕΤ. Οὐχί.

ΣΩ. Τί δέ; κυβερνήτην μηδενὸς ἀξια ἰστία καὶ πηδάλια 5
τῇ νηὶ παρεσκευασμένον ἀγνοεῖν οἶει ὅτι ζημιωθήσεται καὶ
κινδυνεύσει καὶ αὐτὸς ἀπολέσθαι καὶ τὴν ναῦν ἀπολέσαι
καὶ ἃ ἂν ἄγῃ πάντα;

ΕΤ. Οὐκ ἔγωγε.

ΣΩ. Οὐκ ἄρα οἶεται γε κερδαίνειν ἀπὸ τῶν σκευῶν τῶν c
μηδενὸς ἀξίων.

c 6 ἀξια b: ἀξία B: ἀξία T ὥρα καὶ χώρα B: χώρα καὶ ὥρα T
c 7 ἐμβάλωμεν ὧν recs.: ἐμβαλομένων BW: ἐμβάλλωμεν ὧν T d 2 τὸ
. . . ἀξιοῦν Etwall (ed. Oxon. 1771): τὸν . . . ἀξιον BT: τὸ . . . ἀξιον
vulg. d 5 με ἐπιχείρει B: ἐπιχείρει με T a 2 εἶπέ· ἄρ' Boeckh
(*respondē* . . . *am Ficinus*): εἶπερ B T a 4 φυτεύει Stephanus:
φυτεύειν B T κερδαίνειν Cobet (et mox b 1) a 8 διαφθερεῖ Cobet

ΕΤ. Οὐ γάρ.

ΣΩ. Ἄλλὰ στρατηγὸς γινώσκων ὅτι ἡ στρατιὰ αὐτῷ οὐδενὸς ἄξια ὄπλα ἔχει, οἶεται ἀπὸ τούτων κερδαίνειν καὶ
5 ἄξιόι κερδαίνειν;

ΕΤ. Οὐδαμῶς.

ΣΩ. Ἄλλ' αὐλητῆς αὐλοὺς οὐδενὸς ἀξίους ἔχων ἢ κιθαρι-
στῆς λύραν ἢ τοξότης τόξον ἢ ἄλλος ὁστισοῦν συλλήβδην
τῶν δημιουργῶν ἢ τῶν ἄλλων τῶν ἐμφρόνων ἀνδρῶν μηδενὸς
10 ἄξια ὄργανα ἢ ἄλλην παρασκευὴν ἠντιναοῦν ἔχων ἀπὸ τούτων
οἶεται κερδαίνειν;

d ΕΤ. Οὐκουν φαίνεται γε.

ΣΩ. Τίνας οὖν ποτε λέγεις τοὺς φιλοκερδεῖς; οὐ γάρ που
τούτους γε οὓς διεληλύθαμεν, (ἀλλ') οἷτινες γινώσκοντες τὰ
οὐδενὸς ἄξια ἀπὸ τούτων οἴονται δεῖν κερδαίνειν· ἀλλ' οὕτω
5 μὲν, ὧ θαυμάσιε, ὡς σὺ λέγεις, οὐκ ἔστ' ἀνθρώπων οὐδεὶς
φιλοκερδῆς.

ΕΤ. Ἄλλ' ἐγώ, ὧ Σώκρατες, βούλομαι λέγειν τούτους
φιλοκερδεῖς εἶναι, οἱ ἐκάστοτε ὑπὸ ἀπληστίας καὶ πάνυ
e σμικρὰ καὶ ὀλίγου ἄξια καὶ οὐδενὸς γλίσχονται ὑπερφυῶς καὶ
φιλοκερδοῦσιν.

ΣΩ. Οὐ δήπου, ὧ βέλτιστε, γινώσκοντες ὅτι οὐδενὸς ἄξιά
ἔστιν· τοῦτο μὲν γὰρ ἤδη ἡμᾶς αὐτοὺς τῷ λόγῳ ἐξηλέγξαμεν
5 ὅτι ἀδύνατον.

ΕΤ. Ἔμοιγε δοκεῖ.

ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ μὴ γινώσκοντες, δῆλον ὅτι ἀγνοοῦντες,
οιόμενοι δὲ τὰ οὐδενὸς ἄξια πολλοῦ ἄξια εἶναι.

ΕΤ. Φαίνεται.

10 ΣΩ. Ἄλλο τι οὖν οἷ γε φιλοκερδεῖς φιλοῦσι τὸ κέρδος;

ΕΤ. Ναί.

ΣΩ. Κέρδος δὲ λέγεις ἐναντίον τῇ ζημίᾳ;

227 ΕΤ. Ἐγώ γε.

e 3 στρατιὰ T: στρατεία B d 2 που B: δή που T d 3 ἀλλ'
add. Apelt e 8 οὐδενὸς B T: μηδενὸς vulg.

ΣΩ. Ἔστιν οὖν ὄτῳ ἀγαθόν ἐστι ζημιούσθαι;

ΕΤ. Οὐδενί.

ΣΩ. Ἄλλὰ κακόν;

ΕΤ. Ναί.

5

ΣΩ. Βλάπτονται ὑπὸ τῆς ζημίας ἄρα ἄνθρωποι.

ΕΤ. Βλάπτονται.

ΣΩ. Κακὸν ἄρα ἡ ζημία.

ΕΤ. Ναί.

ΣΩ. Ἐναντίον δὲ τῇ ζημίᾳ τὸ κέρδος.

10

ΕΤ. Ἐναντίον.

ΣΩ. Ἀγαθὸν ἄρα τὸ κέρδος.

ΕΤ. Ναί.

ΣΩ. Τοὺς οὖν τὸ ἀγαθὸν φιλοῦντας φιλοκερδεῖς καλεῖς. **b**

ΕΤ. Ἔοικεν.

ΣΩ. Οὐ μανικούς γε, ὦ ἑταῖρε, λέγεις τοὺς φιλοκερδεῖς.

ἀλλὰ σὺ αὐτὸς πότερον φιλεῖς ὃ ἂν ἀγαθὸν ᾖ, ἢ οὐ φιλεῖς;

ΕΤ. Ἐγωγε.

5

ΣΩ. Ἔστι δέ τι ἀγαθόν, ὃ οὐ φιλεῖς, ἀλλὰ κακόν;

ΕΤ. Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε.

ΣΩ. Ἀλλὰ πάντα τὰ ἀγαθὰ ἴσως φιλεῖς.

ΕΤ. Ναί.

ΣΩ. Ἐροῦ δὴ καὶ ἐμὲ εἰ οὐ καὶ ἐγώ. ὁμολογήσω γὰρ καὶ **10**
ἐγώ σοι φιλεῖν τὰγαθὰ. ἀλλὰ πρὸς ἐμοὶ καὶ σοὶ οἱ ἄλλοι **c**
ἄνθρωποι ἅπαντες οὐ δοκοῦσί σοι τὰγαθὰ φιλεῖν, τὰ δὲ κακὰ
μισεῖν;

ΕΤ. Ἐμοιγε φαίνεται.

ΣΩ. Τὸ δὲ κέρδος ἀγαθὸν ὡμολογήσαμεν;

5

ΕΤ. Ναί.

ΣΩ. Πάντες αὖ φιλοκερδεῖς φαίνονται τοῦτον τὸν τρόπον·
ὅν δὲ τὸ πρότερον ἐλέγομεν, οὐδεὶς ἦν φιλοκερδής. ποτέρω
οὖν ἂν τις τῷ λόγῳ χρώμενος οὐκ ἂν ἐξαμαρτάνοι;

a 6 ὑπὸ τῆς ζημίας ἄρα B: ἄρα ὑπὸ τῆς ζημίας T ἄνθρωποι] ἄνθρωποι
Hirschig b 3 γε B: δὲ T b 8 τὰ B: om. T b 10 οὐ καὶ B:
οὐκ T c 2 ἅπαντες B: πάντες T c 9 τῷ λόγῳ] τῶν λόγων Cobet

10 ET. Εἴ τις, ὧ Σώκρατες οἶμαι ὀρθῶς λαμβάνοι τὸν
 d φιλοκερδῆ. ὀρθῶς δ' ἐστὶ τοῦτον ἡγείσθαι φιλοκερδῆ, ὃς ἂν
 σπουδάξῃ ἐπὶ τούτοις καὶ ἀξιοῖ κερδαίνειν ἀπ' αὐτῶν, ἀφ' ὧν
 οἱ χρηστοὶ οὐ τολμῶσι κερδαίνειν.

ΣΩ. Ἄλλ' ὀρᾶς, ὧ γλυκύτατε, τὸ κερδαίνειν ἄρτι ὠμολογή-
 5 σαμεν εἶναι ὠφελεῖσθαι.

ET. Τί οὖν δὴ τοῦτο;

ΣΩ. Ὅτι καὶ τόδε αὐτῷ προσωμολογήσαμεν, βούλεσθαι
 τὰ ἀγαθὰ πάντα καὶ ἀεὶ.

ET. Ναί.

10 ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ οἱ ἀγαθοὶ πάντα τὰ κέρδη βούλονται
 ἔχειν, εἴπερ ἀγαθὰ γέ ἐστιν.

e ET. Οὐκ ἀφ' ὧν γε μέλλουσιν, ὧ Σώκρατες, βλαβήσεσθαι
 τῶν κερδῶν.

ΣΩ. Βλαβήσεσθαι δὲ λέγεις ζημιώσεσθαι ἢ ἄλλο τι;

ET. Οὐκ, ἀλλὰ ζημιώσεσθαι λέγω.

5 ΣΩ. Ὑπὸ τοῦ κέρδους οὖν ζημιούνται ἢ ὑπὸ τῆς ζημίας
 ἀνθρωποὶ;

ET. Ὑπὸ ἀμφοτέρων· καὶ γὰρ ὑπὸ τῆς ζημίας ζημιούνται
 καὶ ὑπὸ τοῦ κέρδους τοῦ πονηροῦ.

ΣΩ. Ἡ δοκεῖ οὖν τί σοι χρηστὸν καὶ ἀγαθὸν πρᾶγμα
 10 πονηρὸν εἶναι;

ET. Οὐκ ἔμοιγε.

228 ΣΩ. Οὐκοῦν ὠμολογήσαμεν ὀλίγον πρότερον τὸ κέρδος
 τῆς ζημίας κακῶ ὄντι ἐναντίον εἶναι;

ET. Φημί.

ΣΩ. Ἐναντίον δὲ ὄν κακῶ ἀγαθὸν εἶναι;

5 ET. Ὁμολογήσαμεν γάρ.

ΣΩ. Ὅρᾶς οὖν, ἐπιχειρεῖς με ἐξαπατᾶν, ἐπίτηδες ἐναντία
 λέγων οἷς ἄρτι ὠμολογήσαμεν.

d 2 ἀπ' αὐτῶν] ἀπὸ τῶν Naber d 5 εἶναι . . . d 7 προσωμολογή-
 σαμεν T b : om. pr. B d 7 αὐτῷ b : αὐτῷ B T d 8 πάντας B :
 ἅπαντας T e 1 γε T b : σε B (ut videtur) e 4 ζημιώσεσθαι B :
 ζημιωθήσεσθαι T

ΕΤ. Οὐ μὰ Δία, ὦ Σώκρατες, ἀλλὰ τὸνναντίον σύ με
ἔξαπατᾶς καὶ οὐκ οἶδα ὅπῃ ἐν τοῖς λόγοις ἄνω καὶ κάτω
στρέφεις.

ΣΩ. Εὐφήμεί· οὐ μεντὰν καλῶς ποιοίην οὐ πειθόμενος
ἀνδρὶ ἀγαθῷ καὶ σοφῷ.

ΕΤ. Τίνι τούτῳ; καὶ τί μάλιστα;

ΣΩ. Πολίτη μὲν ἐμῷ τε καὶ σῷ, Πεισιστράτου δὲ ὑεὶ
τοῦ ἐκ Φιλαϊδῶν, Ἰππάρχῳ, ὃς τῶν Πεισιστράτου παίδων
ἦν πρεσβύτατος καὶ σοφώτατος, ὃς ἄλλα τε πολλὰ καὶ καλὰ
ἔργα σοφίας ἀπεδείξατο, καὶ τὰ Ὀμήρου ἔπη πρῶτος ἐκόμισεν
εἰς τὴν γῆν ταυτηνί, καὶ ἠνάγκασε τοὺς ῥαψωδοὺς Πανα-
θηναίοις ἐξ ὑπολήψεως ἐφεξῆς αὐτὰ διέναι, ὥσπερ νῦν ἔτι
οἶδε ποιοῦσιν, καὶ ἐπ' Ἀνακρέοντα τὸν Τήιον πευτηκόντερον
στεύλας ἐκόμισεν εἰς τὴν πόλιν, Σιμωνίδην δὲ τὸν Κεῖον
ἀεὶ περὶ αὐτὸν εἶχεν, μεγάλοις μισθοῖς καὶ δώροις πείθων·
ταῦτα δ' ἐποίει βουλόμενος παιδεύειν τοὺς πολίτας, ἵν' ὡς
βελτίστων ὄντων αὐτῶν ἄρχοι, οὐκ οἰόμενος δεῖν οὐδενὶ
σοφίας φθονεῖν, ἅτε ὧν καλός τε καὶ ἀγαθός. ἐπειδὴ δὲ αὐτῷ
οἱ περὶ τὸ ἄστυ τῶν πολιτῶν πεπαιδευμένοι ἦσαν καὶ
ἐθαύμαζον αὐτὸν ἐπὶ σοφίᾳ, ἐπιβουλεύων αὐτὸς τοὺς ἐν τοῖς
ἀγροῖς παιδεῦσαι ἔστησεν αὐτοῖς Ἑρμᾶς κατὰ τὰς ὁδοὺς ἐν
μέσῳ τοῦ ἄστεος καὶ τῶν δῆμων ἐκάστων, κάπειτα τῆς
σοφίας τῆς αὐτοῦ, ἦν τ' ἔμαθεν καὶ ἦν αὐτὸς ἐξηῦρεν, ἐκλεξά-
μενος ἃ ἡγείτο σοφώτατα εἶναι, ταῦτα αὐτὸς ἐντείνας εἰς
ἐλεγείων αὐτοῦ ποιήματα καὶ ἐπιδείγματα τῆς σοφίας ἐπ-
έγραψεν, ἵνα πρῶτον μὲν τὰ ἐν Δελφοῖς γράμματα τὰ σοφὰ
ταῦτα μὴ θαυμάζοιεν οἱ πολῖται αὐτοῦ, τό τε “Γνώθι σαυτόν”
καὶ τὸ “Μηδὲν ἄγαν” καὶ τὰλλα τὰ τοιαῦτα, ἀλλὰ τὰ
Ἰππάρχου ῥήματα μᾶλλον σοφὰ ἡγοῦντο, ἔπειτα παριόντες
ἄνω καὶ κάτω καὶ ἀναγιγνώσκοντες καὶ γεῦμα λαμβάνοντες

a 8 σύ με B: σὺ ἐμὲ T b 7 ἀπεδείξατο BT (sed à ex emend. T):
ὑπεδείξατο Coisl.: ἐπεδείξατο W ἔπη B: om. TW c 4 παιδεύειν
B: πείθειν TW c 5 ὄντων αὐτῶν B: αὐτῶν ὄντων T d 1 αὐ
τοὺς T: αὐτοὺς B d 3 ἄστεως Schanz (et mox) τῆς σοφίας B:
ὑπὸ σοφίας T d 5 à T: om. B

αὐτοῦ τῆς σοφίας φοιτῶεν ἐκ τῶν ἀγρῶν καὶ ἐπὶ τὰ λοιπὰ
 παιδευθησόμενοι. ἔστιν δὲ δύο τῶπιγράμματα· ἐν μὲν τοῖς
 229 ἐπ' ἀριστερὰ τοῦ Ἑρμοῦ ἐκάστου ἐπιγέγραπται λέγων ὁ
 Ἑρμῆς ὅτι ἐν μέσῳ τοῦ ἄστεος καὶ τοῦ δήμου ἔστηκεν, ἐν
 δὲ τοῖς ἐπὶ δεξιὰ—

μνήμα τόδ' Ἰππάρχου· στείχε δίκαια φρονῶν
 5 φησίν. ἔστι δὲ τῶν ποιημάτων καὶ ἄλλα ἐν ἄλλοις Ἑρμαῖς
 πολλὰ καὶ καλὰ ἐπιγεγραμμένα· ἔστι δὲ δὴ καὶ τοῦτο ἐπὶ τῇ
 Στειριακῇ ὁδῷ, ἐν ᾧ λέγει—

b μνήμα τόδ' Ἰππάρχου· μὴ φίλον ἔξαπάτα.
 ἐγὼ οὖν σὲ ἐμοὶ ὄντα φίλον οὐ δήπου τολμῶν ἂν ἔξαπατᾶν
 καὶ ἐκέλευε τοιοῦτῳ ὄντι ἀπιστεῖν, οὐ καὶ ἀποθανόντος τρία
 ἔτη τυραννεύθησαν Ἀθηναῖοι ὑπὸ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ Ἰππίου,
 5 καὶ πάντων ἂν τῶν παλαιῶν ἤκουσας ὅτι ταῦτα μόνον τὰ
 ἔτη τυραννὶς ἐγένετο ἐν Ἀθήναις, τὸν δ' ἄλλον χρόνον ἐγγύς
 τι ἕζων Ἀθηναῖοι ὡσπερ ἐπὶ Κρόνου βασιλεύοντος. λέγεται
 δὲ ὑπὸ τῶν χαριεστέρων ἀνθρώπων καὶ ὁ θάνατος αὐτοῦ
 c γενέσθαι οὐ δι' ἃ οἱ πολλοὶ ᾤθηθησαν, διὰ τὴν τῆς ἀδελφῆς
 ἀτιμίαν τῆς κανηφορίας—ἐπεὶ τοῦτό γε εὔηθες—ἀλλὰ τὸν μὲν
 Ἀρμόδιον γεγενῆσθαι παιδικὰ τοῦ Ἀριστογείτονος καὶ πεπαι-
 δεῦσθαι ὑπ' ἐκείνου, μέγα δ' ἐφρόνει ἄρα καὶ ὁ Ἀριστο-
 5 γείτων ἐπὶ τῷ παιδεῦσαι ἀνθρώπων, καὶ ἀνταγωνιστὴν ἠγεῖτο
 εἶναι τὸν Ἰππαρχον. ἐν ἐκείνῳ δὲ τῷ χρόνῳ αὐτὸν τὸν
 d Ἀρμόδιον τυγχάνειν ἐρῶντά τινος τῶν νέων τε καὶ καλῶν
 καὶ γενναίων τῶν τότε—καὶ λέγουσι τοῦνομα αὐτοῦ, ἐγὼ δὲ
 οὐ μέμνημαι—τὸν οὖν νεανίσκον τοῦτον τέως μὲν θανμάζειν
 τὸν τε Ἀρμόδιον καὶ τὸν Ἀριστογείτονα ὡς σοφούς, ἔπειτα
 5 συγγενόμενον τῷ Ἰππάρχῳ καταφρονῆσαι ἐκείνων, καὶ τοὺς
 περιαλγήσαντας ταύτῃ τῇ ἀτιμίᾳ οὕτως ἀποκτεῖναι τὸν
 Ἰππαρχον.

a 1 ἐπαριστερᾶ B T ἐπιγέγραπται B: ὁ ἐπιγέγραπται Γ W
 a 2 ὅτι B: ὅτι ὁ T a 3 ἐπιδεξιᾶ B T a 5 δὲ τῶν ποιημάτων
 B: τῶν ποιημάτων δὲ T b 5 πάντων ἂν] πάντως δὴ Cobet μόνον
 B: μόνα T d 1 καλῶν καὶ γενναίων B: γενναίων καὶ καλῶν T

ΕΤ. Κινδυνεύεις τοίνυν, ὦ Σώκρατες, ἢ οὐ φίλον με ἡγεῖσθαι ἢ, εἰ ἡγῆ φίλον, οὐ πείθεσθαι Ἴππάρχῳ· ἐγὼ γὰρ ὅπως οὐ σὺ ἐμέ ξαπατᾷς—οὐκ οἶδ' ὄντινα μέντοι τρόπον— e ἐν τοῖς λόγοις, οὐ δύναμαι πεισθῆναι.

ΣΩ. Ἄλλὰ μὴν καὶ ὥσπερ πεττεῶν ἐθέλω σοι ἐν τοῖς λόγοις ἀναθέσθαι ὅτι βούλει τῶν εἰρημένων, ἵνα μὴ οἷη ξαπατᾶσθαι. πότερον γὰρ τοῦτό σοι ἀναθῶμαι, ὡς οὐχὶ τῶν 5 ἀγαθῶν πάντες ἐπιθυμοῦσιν ἄνθρωποι;

ΕΤ. Μή μοί γε.

ΣΩ. Ἄλλ' ὡς τὸ ζημιοῦσθαι καὶ ἢ ζημία οὐ κακόν;

ΕΤ. Μή μοί γε.

ΣΩ. Ἄλλ' ὡς οὐ τῇ ζημίᾳ καὶ τῷ ζημιοῦσθαι τὸ κέρδος 10 καὶ τὸ κερδαίνειν ἐναντίον;

ΕΤ. Μηδὲ τοῦτο.

230

ΣΩ. Ἄλλ' ὡς ἐναντίον ὃν τῷ κακῷ οὐκ ἀγαθόν ἐστι τὸ κερδαίνειν;

ΕΤ. Οὔτι πᾶν γε· τουτί μοι ἀνάθου.

ΣΩ. Δοκεῖ ἄρα σοι, ὡς ἔοικε, τοῦ κέρδους τὸ μὲν τι 5 ἀγαθὸν εἶναι, τὸ δέ τι κακόν.

ΕΤ. Ἔμοιγε.

ΣΩ. Ἀνατίθεμαι τοίνυν σοὶ τοῦτο· ἔστω γὰρ δὴ κέρδος τι ἀγαθὸν καὶ ἕτερον κέρδος τι κακόν. κέρδος δέ γε οὐδὲν μᾶλλον ἐστὶν αὐτῶν τὸ ἀγαθὸν ἢ τὸ κακόν· ἢ γάρ; 10

ΕΤ. Πῶς με ἐρωτᾷς;

ΣΩ. Ἐγὼ φράσω. σιτίον ἐστὶν τι ἀγαθόν τε καὶ κακόν;

ΕΤ. Ναί.

b

ΣΩ. Ἄρ' οὖν μᾶλλον τι αὐτῶν ἐστι τὸ ἕτερον τοῦ ἑτέρου σιτίον, ἢ ὁμοίως τοῦτό γε, σιτία, ἐστὸν ἀμφοτέρα καὶ ταύτη γε οὐδὲν διαφέρει τὸ ἕτερον τοῦ ἑτέρου, κατὰ τὸ σιτίον εἶναι, ἀλλὰ ἢ τὸ μὲν αὐτῶν ἀγαθόν, τὸ δὲ κακόν; 5

ΕΤ. Ναί.

d 9 ἢ εἰ ἡγεῖ b: ἢ ἡγεῖ B: ἢ εἰ γεῖ T e 1 σὺ ἐμέ W: σὺ ἐ**μέ B: σύ με T μέντοι B: om. T a 2 ὄν T: om. B a 12 ἐστὶν τι T: ἐστὶν B b 3 τοῦτό B: τούτω T

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ποτὸν καὶ τᾶλλα πάντα, ὅσα τῶν ὄντων ταῦτα ὄντα τὰ μὲν πέπουθεν ἀγαθὰ εἶναι, τὰ δὲ κακά, οὐδὲν ἐκείνη γε διαφέρει τὸ ἕτερον τοῦ ἑτέρου, ἢ τὸ
 c αὐτὸ ἐστίν; ὥσπερ ἄνθρωπος δήπου ὁ μὲν χρηστός ἐστίν, ὁ δὲ
 δὲ πονηρός.

ΕΤ. Ναί.

ΣΩ. Ἄλλ' ἄνθρωπός γε οἶμαι οὐδέτερος οὐδετέρου οὔτε
 5 μᾶλλον οὔτε ἥττον ἐστίν, οὔτε ὁ χρηστός τοῦ πονηροῦ οὔτε
 ὁ πονηρὸς τοῦ χρηστοῦ.

ΕΤ. Ἀληθῆ λέγεις.

ΣΩ. Οὐκοῦν οὕτω καὶ περὶ τοῦ κέρδους διανοώμεθα, ὡς
 κέρδος γε ὁμοίως ἐστὶ καὶ τὸ πονηρὸν καὶ τὸ χρηστὸν;

10 ΕΤ. Ἀνάγκη.

ΣΩ. Οὐδὲν ἄρα μᾶλλον κερδαίνει ὁ τὸ χρηστὸν κέρδος
 ἔχων ἢ τὸ πονηρὸν· οὔκουν μᾶλλον γε κέρδος φαίνεται
 d οὐδέτερον ὄν, ὡς ὁμολογοῦμεν.

ΕΤ. Ναί.

ΣΩ. Οὐδέτέρῳ γὰρ αὐτῶν οὔτε τὸ μᾶλλον οὔτε τὸ ἥττον
 πρόσεστιν.

5 ΕΤ. Οὐ γὰρ δή.

ΣΩ. Τῷ δὴ τοιούτῳ πράγματι πῶς ἂν τις μᾶλλον ἢ ἥττον
 ὄτιοῦν ἂν ποιῶι ἢ πάσχοι, ᾧ μηδέτερον τούτων προσείη;

ΕΤ. Ἀδύνατον.

ΣΩ. Ἐπειδὴ τοίνυν κέρδη μὲν ὁμοίως ἐστὶν ἀμφότερα
 10 καὶ κερδαλέα, τουτὶ δὴ δεῖ ἡμᾶς ἐπισκέψασθαι, διὰ τί ποτε
 ἀμφότερα αὐτὰ κέρδος καλεῖς, τί ταῦτόν ἐν ἀμφοτέροις ὄρων;
 e ὥσπερ ἂν εἰ [ἀ] σύ με ἠρώτας τὰ νυνδὴ, διὰ τί ποτε καὶ τὸ
 ἀγαθὸν σιτίον καὶ τὸ κακὸν σιτίον ὁμοίως ἀμφότερα σιτία
 καλῶ, εἶπον ἂν σοι διότι ἀμφότερα ξηρὰ τροφὴ σώματός

c9 τὸ πονηρὸν καὶ τὸ χρηστὸν B: τὸ χρηστὸν καὶ τὸ πονηρὸν
 T W c 12 ἢ (ὁ) τὸ Stephanus d 3 οὔτε . . . οὔτε B:
 οὐδὲ . . . οὐδὲ T d 6 δὴ] δὲ Ast d 7 προσείη B: προσῆ T
 d 10 τουτὶ B: τοῦτ' ἔτι T e 1 & del. Schleiermacher e 2 ὁμοίως
 B: ὁμοῦς T

ἐστιν, διὰ τοῦτο ἔγωγε· τοῦτο γὰρ εἶναι σιτίον κἄν σύ που
ἡμῖν ὁμολογοῖς. ἦ γάρ;

5

ΕΤ. Ἐγωγε.

ΣΩ. Καὶ περὶ ποτοῦ οὖν ὁ αὐτὸς ἂν τρόπος εἴη τῆς
ἀποκρίσεως, ὅτι τῇ τοῦ σώματος ὑγρᾷ τροφῇ, ἐάντε χρηστῇ
ἐάντε πονηρᾷ ἦ, τοῦτο τὸ ὄνομά ἐστι, ποτόν· καὶ τοῖς 231
ἄλλοις ὡσαύτως. πειρῶ οὖν καὶ σὺ ἐμὲ μμείσθαι οὕτως
ἀποκρινόμενον. τὸ χρηστὸν κέρδος καὶ τὸ πονηρὸν κέρδος
κέρδος φῆς ἀμφοτέρων εἶναι τί τὸ αὐτὸ ἐν αὐτοῖς ὄρων, ὅτι
δὴ καὶ τοῦτο κέρδος ἐστίν; εἰ δ' αὖ μὴ αὐτὸς ἔχεις ἀποκρί- 5
νασθαι, ἀλλ' ἐμοῦ λέγοντος σκόπει· ἄρα κέρδος λέγεις πᾶν
κτῆμα ὃ ἂν τις κτήσεται ἢ μηδὲν ἀναλώσας, ἢ ἔλαττον
ἀναλώσας πλέον λάβῃ;

ΕΤ. Ἐμοιγε δοκῶ τοῦτο καλεῖν κέρδος.

b

ΣΩ. Ἄρα καὶ τὰ τοιάδε λέγεις, ἐὰν τις ἐστιαθεῖς, μηδὲν
ἀναλώσας ἀλλ' εὐωχηθεῖς, νόσον κτήσεται;

ΕΤ. Μὰ Δί' οὐκ ἔγωγε.

ΣΩ. Ὑγίειαν δὲ κτησάμενος ἀπὸ ἐστιάσεως κέρδος ἂν 5
κτῆσαιτο ἢ ζημίαν;

ΕΤ. Κέρδος.

ΣΩ. Οὐκ ἄρα τοῦτό γέ ἐστι κέρδος, τὸ ὅτιοῦν κτῆμα
κτῆσασθαι.

ΕΤ. Οὐ μέντοι.

10

ΣΩ. Πότερον οὐκ, ἐὰν κακόν; ἢ οὐδ' ἂν ἀγαθὸν ὅτιοῦν
κτῆσεται, οὐ κέρδος κτήσεται;

ΕΤ. Φαίνεται, ἐὰν γε ἀγαθόν.

ΣΩ. Ἐὰν δὲ κακόν, οὐ ζημίαν κτήσεται;

c

ΕΤ. Ἐμοιγε δοκεῖ.

ΣΩ. Ὅρας οὖν ὡς πάλιν αὐ περιτρέχεις εἰς τὸ αὐτό; τὸ
μὲν κέρδος ἀγαθὸν φαίνεται, ἢ δὲ ζημία κακόν.

e 5 ὁμολογοῖς T: ὁμολογεῖς B a 5 δὴ b: δεῖ BT b 8 γέ
B: om. T b 9 κτῆσασθαι Tb: κτήσεσθαι pr. B (ut videtur)
b 12 κτήσεται T: κτήσεται B

5 ΕΤ. Ἐπορώ ἐγωγε ὅτι εἶπω.

ΣΩ. Οὐκ ἀδίκως γε σὺ ἀπορῶν. ἔτι γὰρ καὶ τόδε ἀπόκριναι· ἔάν τις ἔλαττον ἀναλώσας πλέον κτήσῃται, φῆς κέρδος εἶναι;

ΕΤ. Οὔτι κακόν γε λέγω, ἀλλ' ἔάν χρυσίον ἢ ἀργύριον
10 ἔλαττον ἀναλώσας πλέον λάβῃ.

d ΣΩ. Καὶ ἐγὼ μέλλω τοῦτο ἐρήσεσθαι. φέρε γάρ, ἔάν τις χρυσίου σταθμὸν ἤμισυν ἀναλώσας διπλάσιον λάβῃ ἀργυρίου, κέρδος ἢ ζημίαν εἴληφεν;

ΕΤ. Ζημίαν δήπου, ὦ Σώκρατες· ἀντὶ δωδεκαστασίου
5 γὰρ διστάσιον αὐτῷ καθίσταται τὸ χρυσίου.

ΣΩ. Καὶ μὴν πλέον γ' εἴληφεν· ἢ οὐ πλέον ἐστὶ τὸ διπλάσιον τοῦ ἡμίσεος;

ΕΤ. Οὔτι τῇ ἀξίᾳ γε ἀργύριον χρυσίου.

ΣΩ. Δεῖ ἄρα, ὡς ἔοικε, τῷ κέρδει τοῦτο προσεῖναι, τὴν
10 ἀξίαν. νῦν γοῦν τὸ μὲν ἀργύριον πλέον ὄν τοῦ χρυσίου οὐ φῆς ἄξιον εἶναι, τὸ δὲ χρυσίου ἔλαττον ὄν ἄξιον φῆς εἶναι.

e ΕΤ. Σφόδρα· ἔχει γὰρ οὕτως.

ΣΩ. Τὸ μὲν ἄξιον ἄρα κερδαλέον ἐστίν, ἔαντε σμικρὸν ἢ ἔαντε μέγα, τὸ δὲ ἀνάξιον ἀκερδές.

ΕΤ. Ναί.

5 ΣΩ. Τὸ δὲ ἄξιον λέγεις ἄξιον εἶναι ἄλλο τι ἢ κεκτήσθαι;

ΕΤ. Ναί, κεκτήσθαι.

ΣΩ. Τὸ δὲ ἄξιον αὐτὸ λέγεις κεκτήσθαι τὸ ἀνωφελές ἢ τὸ ὠφέλιμον;

ΕΤ. Τὸ ὠφέλιμον δήπου.

232 ΣΩ. Οὐκοῦν τὸ ὠφέλιμον ἀγαθόν ἐστίν;

ΕΤ. Ναί.

ΣΩ. Οὐκοῦν, ὦ ἀνδριότατε πάντων, οὐ τὸ κερδαλέον ἀγαθὸν αὐτὸ πάλιν τρίτον ἢ τέταρτον ἤκει ἡμῖν ὁμολογούμενον;

5 ΕΤ. Ἐοικεν.

ε6 γὰρ B: δὲ T ε7 πλέον κτήσῃται t: κτήσῃται B: πλεονεκτῆσθαι T d1 μέλλω τοῦτο B: τοῦτο μέλλω T d5 διστάσιον T: διστάσιμον B d10 χρυσίου οὐ W: χρυσίου οὐ σὺ B: χρυσίου T

ΣΩ. Μνημονεύεις οὖν ὅθεν ἡμῖν οὗτος ὁ λόγος γέγονεν;

ΕΤ. Οἶμαί γε.

ΣΩ. Εἰ δὲ μή, ἐγὼ σε ὑπομνήσω. ἡμφεσβήτησάς μοι τοὺς ἀγαθοὺς μὴ πάντα τὰ κέρδη βούλεσθαι κερδαίνειν, ἀλλὰ τῶν κερδῶν τὰγαθὰ, τὰ δὲ πονηρὰ μή. 10

ΕΤ. Ναίχι.

ΣΩ. Οὐκοῦν νῦν πάντα τὰ κέρδη ὁ λόγος ἡμᾶς ἠνάγκακε **b** καὶ σμικρὰ καὶ μεγάλα ὁμολογεῖν ἀγαθὰ εἶναι;

ΕΤ. Ἐνάγκακε γάρ, ὦ Σώκρατες, μᾶλλον ἐμέ γε ἢ πέπεικεν.

ΣΩ. Ἄλλ' ἴσως μετὰ τοῦτο καὶ πείσειεν ἄν' νῦν δ' οὖν, 5 εἴτε πέπεισαι εἴτε ὅπωςδὴ ἔχεις, σύμφησ γοῦν ἡμῖν πάντα τὰ κέρδη ἀγαθὰ εἶναι, καὶ σμικρὰ καὶ μεγάλα.

ΕΤ. Ὅμολογῶ γὰρ οὖν.

ΣΩ. Τοὺς δὲ χρηστοὺς ἀνθρώπους βούλεσθαι τὰγαθὰ ὁμολογεῖς ἅπαντα ἅπαντας· ἢ οὐ; 10

ΕΤ. Ὅμολογῶ.

ΣΩ. Ἄλλὰ μὲν δὴ τοὺς γε πονηροὺς αὐτὸς εἶπες ὅτι καὶ **c** σμικρὰ καὶ μεγάλα κέρδη φιλοῦσιν.

ΕΤ. Εἶπον.

ΣΩ. Οὐκοῦν κατὰ τὸν σὸν λόγον πάντες ἀνθρωποὶ φιλοκερδεῖς ἂν εἶεν, καὶ οἱ χρηστοὶ καὶ οἱ πονηροί. 5

ΕΤ. Φαίνεται.

ΣΩ. Οὐκ ἄρα ὀρθῶς ὄνειδίζει, εἴ τίς τῷ ὄνειδίζει φιλοκερδεῖ εἶναι· τυγχάνει γὰρ καὶ ὁ ταῦτα ὄνειδίζων αὐτὸς τοιοῦτος ὢν.

a 6 οὖν B: γ' οὖν T a 8 ἡμφισβήτησας BW: ἢ ἀμφισβητήσας T
 b 4 πέπεικε T: πεπείκει B c 1 αὐτὸς Bekker: αὐτοὺς B T: om. vulg.
 c 4 πάντες B: ἅπαντες T